

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LIII. — Izdan in razposlan 22. dne marča 1917.

Vsebina: Št. (124 in 125.) 124. Cesarski ukaz, s katerim se izpreminjajo nekatera določila o neposrednih davkih. — 125. Ukaz o vozni brzini tovornih motornih voz brez ohročev iz gume.

124.

Cesarski ukaz z dne 16. marca 1917. l.,

s katerim se izpreminjajo nekatera določila o neposrednih davkih.

Na podstavi § 14 državnega osnovnega zakona z dne 21. decembra 1867. l. (drž. zak. št. 141) zaukazujem tako:

Člen I.

Zemljarina.

Zakona z dne 12. julija 1896. l. (drž. zak. št. 118) in z dne 19. julija 1902. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1903.) o odpisovanju zemljarine zaradi poškodbe prirodnega donosa po elementarnih dogodkih, potem čl. I zakona z dne 3. oktobra 1891. l. (drž. zak. št. 150) in zakon z dne 26. junija 1894. l. (drž. zak. št. 139) se razveljavljajo. Na njihovo mesto stopijo naslednja določila:

§ 1.

Ako elementarne katastrofe uničijo zemeljske pridelke tako, da to izdatno sega čez okvir navadnih vremenskih škod, ki se po izkušnji ponavljajo z neko rednostjo, če tudi ne vsako leto, in ako se pokaže, da je škoda bistveno odškodovanje

kmetijskega ali gozdnega prirodnega donosa dotičnega gospodarskega telesa, se more zahtevati primeren popust zemljarine. O takem zahtevku odloča po stvarnem preudarku davčno oblastvo in po rekurzni poti končno veljavno finančno deželno oblastvo.

Ako deželno zakonodajstvo ne odreja nasprotno, popust ne izpremeni odmerne podlage za doklade avtonomnih korporacij in za prispevke tem korporacijam.

Natančnejša določila o dovoljevanju popustov in o postopanju se uravnajo ukazom.

§ 2.

Od davčnega leta 1917. naprej se pobira z zemljarino poseben prispevek v izmeri dveh odstotkov poizvedenega čistega donosa.

Določila člena I, § 2, cesarskega ukaza z dne 28. avgusta 1916. l. (drž. zak. št. 280) se uporabljajo na ta prispevek. V ostalem veljajo zanj določila o zemljarini, zlasti tudi določila o prednostni zastavni pravici.

Donos tega prispevka porablja v vsaki deželi finančno deželno oblastvo v prvi vrsti za zalaganje pomanjkljavev državnega davka, ki se podajajo zaradi popustov.

Ostanek, ki preostane v vsaki deželi, se izroči državnemu izboljševalnemu zakladu (§ 1 zakona z dne 4. januarja 1909. l. [drž. zak. št. 4]) z namembo, da se porabi ta ostanek v deželi,

iz katere je, za ustanovitev v § 17 tega zakona določenih vzdrževalnih zakladov, da se zavarujejo izvršene zgradbe hudournikov, uravnave in zgradbe dolinskih zapornic, kolikor se podajo za to v omenjenem določilu ustanovljeni pogoji.

Ko so se ustanovili ti vzdrževalni zakladi, je vsakočasni ostanek potem izročati občin namembam izboljševalnega zaklada, da se porabi za dotično deželo.

Poslovanje s temi vsako leto se podajajočimi ostanki je po deželah izkazati v letnih proračunih izboljševalnega zaklada (§ 4 omenjenega zakona).

Ako se v kakem letu dovoli v deželi več popusta, nego se more nadomestiti iz prispevkov, pobranih v deželi v tem letu, je razliko v naprej založiti iz prispevkov prihodnjega leta.

Natančnejša določila o poslovanju s temi prispevki se ukrenejo ukazoma.

Člen II.

Osební davki.

Zakon o osebnih davkih z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), v besedilu novele o osebnih davkih z dne 23. januarja 1914. l. (drž. zak. št. 13) se dopolnjuje in izpreminja tako:

V § 43 odpadeta zadnja dva odstavka; namesto njiju se pristavi naslednji odstavek:

„Predsednik more davčnega zavezanca tudi pozvati, naj dovoli vpogled v svoje opravilne in gospodarske knjige (§§ 272 in nasl.). Ta poziv je izdati z izrečnim pristavkom, da bi se, ako se pozivu ne ustreže v določenem roku, priredil davek uradoma brez nadaljnega sodelovanja davčnega zavezanca na podstavi danih pomočkov“.

Po § 45 se vstavlja za § 45 a:

„Ako davčni zavezanec brez zadostnega opravičila odreče ali opusti podati razjashila in pojasnila, ki so morda potrebna, da se dopolni ali popravi njega pridobninska izjava (§ 43, odstavek 4), nadalje ako kljub poslanemu mu pozivu odreče ali opusti predložiti opravilne in gospodarske knjige (§ 43, odstavek 6) ali odgovoriti na oponesene pomisleke (§ 45), more komisija brez nadaljnega sodelovanja davčnega zavezanca uradoma prirediti davek na podstavi danih pomočkov“.

V § 109 se mora glasiti 2. odstavek:

„Finančni minister more iz važnih razlogov odrediti tudi drugo nego po prvem odstavku pristojno davčno oblastvo, da odmeri davek“.

K § 111 se pristavijo naslednji stavki:

„Davčno oblastvo more davčnega zavezanca tudi pozvati, naj dovoli vpogled v svoje opravilne in gospodarske knjige (§§ 272 in nasl.). Ta poziv je izdati z izrečnim pristavkom, da bi se, ako se pozivu ne ustreže v določenem roku, priredil davek uradoma brez nadaljnega sodelovanja davčnega zavezanca na podstavi danih pomočkov“.

§ 112 se dopolnjuje z naslednjim 4. odstavkom:

„Določila odstavkov 1 in 3 veljajo zmislu primerno, ako se v določenem roku (§ 111) ne ustreže pozivu, naj se dovoli vpogled v opravilne in gospodarske knjige“.

§ 141 se dopolnjuje z naslednjim 3. odstavkom:

„Davčno oblastvo more davčnega zavezanca tudi pozvati, naj dovoli vpogled v svoje opravilne in gospodarske knjige (§§ 272 in nasl.). Ta poziv je izdati z izrečnim pristavkom, da bi se, ako se pozivu ne ustreže v določenem roku, priredil davek uradoma brez nadaljnega sodelovanja davčnega zavezanca na podstavi danih pomočkov“.

§ 142 se dopolnjuje z naslednjim 4. odstavkom:

„Določila odstavkov 1 in 3 veljajo zmislu primerno, ako se v določenem roku (§ 141, odstavek 3) ne ustreže pozivu, naj se dovoli vpogled v opravilne in gospodarske knjige“.

V § 206, odstavek 1, dobi sklepni stavek namesto sedanjega naslednje besedilo:

„Davčno oblastvo more davčnega zavezanca tudi pozvati, naj dovoli vpogled v svoje opravilne in gospodarske knjige (§§ 272 in nasl.). Ta poziv je izdati z izrečnim pristavkom, da bi se, ako se pozivu ne ustreže v določenem roku, priredil davek uradoma brez nadaljnega sodelovanja davčnega zavezanca na podstavi danih pomočkov“.

V § 210 dobi sklepni stavek namesto sedanjega naslednje besedilo:

„Komisija ali njen predsednik moreta tudi pozvati davčnega zavezanca tako, kakor je označeno v § 206, odstavek 1, naj dovoli vpogled v svoje opravilne in gospodarske knjige (§§ 272 in nasl.).“

V § 213 je med besedama „pred komisijo“ in besedami „ali kadar se“ vriniti:

„ali ne sluša poziva, da bi dovolil vpogled v knjige (§§ 206, 210).“

V § 222 mora na mesto prvih treh odstavkov stopiti naslednji odstavek:

„Prizivna komisija in njen predsednik imata za natančno ugotovitev dohodka davčnega zavezanca iste oblasti kakor cenilna komisija in njen predsednik.“

V § 258, odstavek 5, morajo odpasti besede „ako se tiče kaznivo dejanje dohodnine“ ter sklepni stavek; nadalje je v drugem stavku navedbo „v § 222“ nadomestiti z navedbo „v §§ 272 in nasl.“; odstavek 6 odpade.

V § 260, odstavek 2, je po besedah „ka zn zaradi nereda“ vriniti besede „do 200 kron“.

§ 272 dobi nastopno besedilo:

„Dolžnost dovoliti vpogled v opravilne in gospodarske knjige (§§ 43, 111, 141, 206, 210 in 258) obsega tudi dolžnost pokazati pogodbe zadolžnice, pobotnice o obrestih, izpiske iz računov, fakture in druge računske pomočke in dokaze.

Ako je davčni zavezanec sam ponudil vpogled v knjige, se mora to zgoditi, ako oblastvo ali komisija njegove navedbe brez tega vpogleda ne šteje za verjetne. Davčni zavezanec mora dejanstva, katera je dokazati z vpogledom v knjige, natančno oznameniti, drugače se ni treba ozirati na njegovo ponudbo.“

V § 273, odstavek 1, mora odpasti vmesni stavek „če ga je v zmislu § 272 ponudil davčni zavezanec“; nadalje je besedi „cenilne komisije“ nadomestiti z besedo „komisije“ in besedi „davčno oblastvo“ z besedo „oblastvo“; odstavek 2 mora odpasti; v odstavkih 3 in 4 mora odpasti navedba „(§§ 176 in 256)“.

V § 274 mora odpasti v odstavku 1 navedba „(§§ 176 in 256)“ in odstavek 4.

V § 277 dobi odstavek 1 naslednje besedilo:

„Oblastvo ali komisija mora uvaževati posledek vpogleda v knjige po svojem svobodnem prepričanju, dobljenem iz vestne preskušnje vseh okolišnosti.“

Odstavka 2 in 3 morata odpasti.

K odstavku 4 je pristaviti naslednji stavek: „Ako je davčni zavezanec pokazal po predpisih trgovskega zakona v redu pisane trgovinske knjige, davčno oblastvo ali komisija pa je po svojem prepričanju vendar smatrala, da je treba njeni odločbi dati v podstavo od knjižnih vpisov razlikujoča se mnenja, je v utemeljevanju navesti zlasti okolišnosti in uvaževanja, ki so bila pri tem meročajna za njo.“

Za zadnji odstavek je pristaviti k § 277:

„Oblastvo ali komisija, ki je zaukazala predložbo knjig, zapiskov in dokazov, more zaukazati, da se dopolni ali ponovi vpogled v knjige, ako v zapisniku obsežene ugotovitve ne zadoščajo za pojasnitev kakih pomislekov.“

V § 278, odstavek 1, mora odpasti drugi stavek.

§ 279 dobi naslednje besedilo:

„Vpogled v opravilne in gospodarske knjige se more ponuditi ali zaukazati v priredbenem postopanju in v postopanju pravnih pomočkov ter v kazenskem postopanju.

Zaradi tega, ker se ni slušal poziv, naj se dovoli vpogled v knjige, ali ker se je odrekal vpogled v knjige ali ker so se odrekla pojasnila, ki so z njim v zvezi, se morejo v priredbenem postopku in v postopku pravnih pomočkov o priredbi naložiti kazni zaradi nereda (§ 250) do 10.000 K.

V kazenskem postopanju morejo na posebno pismo naročilo davčnega oblastva, ki vodi preiskavo, osebe, katerim je poverjeno, da opravijo vpogled v knjige (§ 273), tudi zoper voljo davčnega zavezanca stopiti v prostore, v katerih so hranjene knjige, in vpogledati v knjige.“

Za odstavek 5 se pristavlja k § 284:

„Da se dožene nepravilnost odmere, se more davčni zavezanec enako siliti, da sodeluje, kakor v rednem priredbenem postopanju.

Člen III.

Kazenska določila.

§ 1.

Kdor stori kakor davčni zavezanec ali pooblaščenec davčnega zavezanca ali kakor naznanilni zavezanec v §§ 239, 240 in 243 zakona o osebnih davkih z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220) ali kakor davčni zavezanec ali njegov pooblaščenec v patentu o davku od poslopij z dne 23. februarja 1820. l. oznamenjena kazniva dejanja ali opustitve iz velike nemarnosti, se zakrivi nemarne nevarnosti za davek.

Kaznovati ga je z denarnimi kaznimi, ki so zapretene za davčno prikrajšbo in davčno zatajbo v § 241, odstavek 1 in 2, 244, odstavek 1 in 2 zakona o osebnih davkih in za zatajbo najemnine v patentu o davku od poslopij z dne 23. februarja 1820. l. in ob kojih odmeri se je ozirati na manjšo kaznivost v razmerju k preišljenemu davčnemu pregrešku po stopnji krivde. Pri tem se more odmeriti kazen tudi pod zakonito najmanjšo izmero kazni do njene polovice.

Ako ni velike nemarnosti, temveč le pomota, se more zaradi nereda naložiti denarna kazen do 200 kron. Predpisi § 241, odstavek 3, in § 244, odstavek 3, zakona o osebnih davkih izgube moč.

§ 2.

Zaradi davčne prikrajšbe ali davčne zatajbe, kaznive po §§ 239, 240, 241, odstavek 1 in 2, 243 in 244, odstavek 1 in 2, zakona o osebnih davkih z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), ki se stori vedoma in z namenom, da se prikrajša zakonito davčno plačilo, in zaradi zatajbe najemninskega donosa, kaznive po patentu o davku od poslopij z dne 23. februarja 1820. l., ki jo stori davčni zavezanec ali njegov pooblaščenec z isto namero z nepravilnimi navedbami v priznanci najemninskega donosa ali s tem, da je ne vloži, se more poleg denarne kazni, zapretene v veljajočih določilih, naložiti tudi zaporna kazen v naslednjih primerih:

1. ako znesek, za katerega se je prikrajšal državni davek ali se je izpostavil prikrajšbi, pre-

lega šeststo kron; zneske, ki se nanašajo na več let ali več davčnih vrst, je sešteti;

2. ako je bil obdolženec že obsojen zaradi enega v uvodu tega paragrafa navedenih dejanj ali opustitev in se pred pretekom petih let izza obsodbe vnovič zakrivi enega teh dejanj (povratek v kaznivo dejanje).

Zaporno kazni je naložiti v izmeri enega dne do treh mesecev; na zapor do enega leta se more razsoditi, ako znesek, za katerega je bil prikrajšan davek ali je bil izpostavljen prikrajšbi (odstavek 1, št. 1), presega pettisoč kron.

Poleg zaporne kazni se more razsoditi, da se razsodba po enkrat objavi v enem ali več listih na obsojenčeve stroške.

§ 3.

Davčne prikrajšbe po §§ 239 in 240, davčne zatajbe po § 243 zakona o osebnih davkih z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220) in zatajbe najemnine po patentu o davku od poslopij z dne 23. februarja 1820. l. se tudi zakrivi, kdor vedoma in z namenom, da bi prikrajšal davek, napelje davčnega zavezanca, pooblaščenca davčnega zavezanca ali naznanilnega zavezanca k enemu izmed dejanj ali opustitev, oznamenjenih v omenjenih zakonitih predpisih ali v § 1 tega člena, ali mu s svetom ali dejanjem pomaga pri njegovi izvršitvi.

Krivec je kaznovati neodvisno od kaznivosti ali kaznovanja davčnega zavezanca (pooblaščenca, naznanilnega zavezanca) na denarju po § 241, odstavek 1 in 2, 244, odstavek 1 in 2 zakona o osebnih davkih in po patentu o davku od poslopij; s pogoji § 2 tega člena se morejo naložiti tam zapretene zaporne kazni. Za naložene denarne kazni jamči davčni zavezanec, v primeru § 240 zakona o osebnih davkih naznanilni zavezanec.

Kazni prost ostane, kdor pomaga, ker je prisiljen zaradi gospodarske odvisnosti, razen, ako poda tudi nepravilne navedbe na vprašanje, ki ga stavi oblastvo.

§ 4.

Ako so denarne kazni, naložene po § 1, odstavek 1 in 2, §§ 2 in 3 tega člena in po zakonitih določilih, ki se navajajo v teh paragrafi, docela ali deloma neizterljive, morajo stopiti na njihovo mesto zaporne kazni od enega dne do šest mesecev.

Izmero nadomestne kazni je določiti po stopnji krivde in po imovinskih razmerah, razmerah dohodkov in drugih osebnih razmerah obsojenca in jo izreči v kazenski razsodbi.

§ 5.

V primerih, v katerih se more poleg denarne kazni naložiti zaporna kazen, izreče sodbo na prvi stopnji, izvršivši v veljajočih predpisih uravnano postopanje, davčno oblast v razsojevalnem senatu treh udov, sestavljenem iz finančnega uradnika, sodniškega uradnika in sodnika-lajika. Na sodnika-lajika se zmislu primerno uporabljajo določila § 260 *a* zakona o osebnih davkih v besedilu novele z dne 23. januarja 1914. l. (drž. zak. št. 13). Natančnejša določila se ukrenejo z ukazom.

§ 6.

V § 256, odst. 2, z. o. o. d. določena oblast finančnega ministra ustanavljati večje davčne kazenske okraje in delegirati velja tudi v kazenskih stvareh gledé davka od poslopij. Finančno deželno oblastvo mora odločati tudi o rekurzih v kazenskih stvareh gledé davka od poslopij v razsojevalnem senatu, sestavljenem po §§ 260 in 260 *a* z. o. o. d.

§ 7.

Določila §§ 1 do 5 se uporabljajo tudi gledé pridobnine družb z omejeno zavezo (§ 115, V, zakona z dne 6. marca 1906. l. [drž. zak. št. 58]), davščine od tantijem (člen III, odstavek 4 novele o osebnih davkih z dne 23. januarja 1914. l. [drž. zak. št. 13]) in davka od vojnih dobičkov (§ 19 cesarskega ukaza z dne 16. aprila 1916. l. [drž. zak. št. 103]).

Člen IV.

Začetek veljavnosti, izvršitev.

Ta cesarski ukaz dobi moč z dnem razglasitve, gledé člena 1 z veljavnostjo od 1. dne januarja 1917. l.

Določila člena III je uporabljati na dejanja in opustitve, ki se storé potem, ko je dobil cesarski ukaz moč.

Izvršiti ta cesarski ukaz je poverjeno finančnemu ministru.

V Laksenburg, 16. dne marca 1917. l.

Karol s. r.

Clam-Martinic s. r.	Baernreither s. r.
Georgi s. r.	Forster s. r.
Hussarek s. r.	Trnka s. r.
Spitzmüller s. r.	Bobrzyński s. r.
Handel s. r.	Schenk s. r.
Urban s. r.	Höfer s. r.

125.

Ukaz ministra za notranje stvari v porazumu z udeleženi ministri z dne 19. marca 1917. l.

o vozni brzini tovornih motornih voz brez obročev iz gume.

K § 46 ukaza z dne 28. aprila 1910. l. (drž. zak. št. 81) o izdaji varnostnih policijskih določil za obratovanje motornih vozil, se pristavljajo za tretji in četrti odstavek naslednja določila:

Vozna brzina tovornih motornih voz brez obročev iz gume ne sme biti niti v sklenjenih krajih niti izven njih večja nego 9 km na uro na tlakovani cesti in 12 km na uro na netlakovani cesti.

Ministrstvo za javna dela more, zaslišavši cestno upravo, docela prepovedati promet takih tovornih motornih voz na manj odpornih tlakih cest (iz klinkerjev, betona in dr.), ako vojaško teritorialno poveljstvo iz vojaških ozirrov ne smatra za neobhodno potrebno, da je cesta odprta.

Ta ukaz dobi moč tretji dan po dnevu razglasitve.

Handel s. r.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru,

izhaja v založbi c. kr. dvorne in državne tiskarne na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24, tudi v letu 1917. v nemškem, češkem, italijanskem, hrvaškem, poljskem, rumunskem, maloruskem in slovenskem jeziku.

Naročnina za celi letnik 1917 državnega zakonika v vsaki teh osmih izdaj znaša za en izvod — bodisi, da se hodi ponj ali da se ta izvod pošilja poštne prosto — 8 K.

Naročevati je treba v založbi c. kr. dvorne in državne tiskarne na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24, kjer se dobivajo tudi posamezni letniki in posamezni kosi državnega zakonika.

Ker se državni zakonik naročnikom oddaja, oziroma pošilja le, če se je plačala prej letna naročnina zanj, je ob enem z naročbo plačati tudi zanj pripadajoči znesek; da se more hitro in brez pritožb vročevati po c. kr. pošti, je poleg natančnega naslova stanovanja povedati tudi dotični poštni dostavni okraj.

Posamezni letniki nemške izdaje se dobivajo:

Letnik 1849. za .	4 K 20 h	Letnik 1866. za .	4 K 40 h	Letnik 1883. za .	5 K — h	Letnik 1900. za .	7 K — h
1850.	10 „ 50	1867.	4 „ —	1884.	5 „ —	1901.	6 „ —
1851.	2 „ 60	1868.	4 „ —	1885.	3 „ 60	1902.	7 „ 50
1852.	5 „ 20	1869.	6 „ —	1886.	4 „ 60	1903.	9 „ —
1853.	6 „ 30	1870.	2 „ 80	1887.	5 „ —	1904.	5 „ —
1854.	8 „ 40	1871.	4 „ —	1888.	8 „ 40	1905.	6 „ —
1855.	4 „ 70	1872.	6 „ 40	1889.	6 „ —	1906.	12 „ —
1856.	4 „ 90	1873.	6 „ 60	1890.	5 „ 40	1907.	13 „ —
1857.	5 „ 70	1874.	4 „ 60	1891.	6 „ —	1908.	9 „ —
1858.	4 „ 80	1875.	4 „ —	1892.	10 „ —	1909.	8 „ 50
1859.	4 „ —	1876.	3 „ —	1893.	6 „ —	1910.	8 „ 40
1860.	3 „ 40	1877.	2 „ —	1894.	6 „ —	1911.	7 „ —
1861.	3 „ —	1878.	4 „ 60	1895.	7 „ —	1912.	12 „ 50
1862.	2 „ 80	1879.	4 „ 60	1896.	7 „ —	1913.	9 „ 50
1863.	2 „ 80	1880.	4 „ 40	1897.	15 „ —	1914.	15 „ —
1864.	2 „ 80	1881.	4 „ 40	1898.	6 „ —	1915.	11 „ 70
1865.	4 „ —	1882.	6 „ —	1899.	10 „ —	1916.	12 „ 70

Posamezni letniki v drugih sedmerih jezikih počenši z l. 1870. se dobivajo po istih cenah kakor nemška izdaja.

Ako se naroči vsaj 10, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika na enkrat, se dovoli 20% popusta, ako se naroči vsaj 25, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika na enkrat, 25% popusta, in ako se naroči vsaj 35, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika na enkrat, 30% popusta.

NB. Tisti kosi državnega zakonika nemške izdaje, ki naročniku sploh niso došli ali pa so mu došli nedostatni, naj se reklamirajo najdalje v štirih tednih potem, ko so izšli, kosi nenemških izdaj pa najdalje v šestih tednih po izdaji kazal in naslovnega lista k posameznim izdajam naravnost v c. kr. dvorni in državni tiskarni na Dunaju, III. okraj, Rennweg št. 16.

Kadar poteče ta rok, se bodo kosi državnega zakonika izročevali brez izjeme le proti plačilu prodajne cene ($\frac{1}{4}$ pole = 2 strani po 2 h).

Ker so v nemški izdaji vsi letniki od l. 1849. naprej in v izdajah ostalih sedmerih jezikov vsi letniki od leta 1870. naprej popolnoma popolnjeni, se dobiva ne samó vsak posamezni letnik za zgoraj omenjeno prodajno ceno, ampak tudi vsak posamezni kos vseh teh letnikov za prodajno ceno ($\frac{1}{4}$ pole = 2 strani po 2 h) iz zaloge c. kr. dvorne in državne tiskarne na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24; s tem je vsakemu moči dopolniti nedostatne (pomankljive) letnike ter si liste urediti po tvarinah.